

Кыскача гына Мордовия халкынын алдакчылардан зыян кувчеләре турында. Мордовия башлыгы Артём Здунов взенен телеграммаларында шулай дип язган: «Уяу булу мошим: мошенникларнын гамәлләреннән гади гражданнар зыян куврә. Кон саен Мордовия халкы арасында телефон алдаулары корбаннары турында мөгълумат алам. Еш кына жинаятьчеләргә сонгы акчаны социаль хезмәткәрләр, укытучылар, пенсионерлар, студентлар бирә. Мошенниклар акча эшләвнен жинел ысулларын, акчаны ашыгыч кувчервне, куркыныч астында куркыныч гамәлләр кылуны н.б. тәкъдим итәләр. Бу очракта взенне ничек тотарга икәннен белү нәм бу турыда олы туганнарына нәрвакыт искә тошерү мошим. Әгәр дә билгесез номердан сезгә шалтыратып акча турында сойләсәләр - шунда ук аралашуны туктатыгыз, шалтыраткан номерны блоклагыз. Нәм, ничиксез, Стоп мошенник каналына язылыгыз. Монда сезнен шәхси мөгълуматны нәм чараларны саклау ысуллары турында жентекләп язылган». Банклар мошенникларнын ножум-нәрен кире кага. Ләкин уяу булырга кирәк. Алданган алдау операцияләре саны ике ярым тапкырга диярлек артты. Икенче кварталда банклар клиентларнын хисапларына 6,5 миллионнан артык ножумне кире какты, ә бер квартал элек 2,7 миллион иде. Мошенниклык гамәлләре турында даими искәртеп торуга карамастан, кызганычка каршы, алар кармагына элөгүчеләр нәман очрап тора. Шундый очраклардан да сак булыгыз! Россия Эчке эшләр министрлыгынын ММО «Торбеевский»га Владимир өлкәсенен Киржач шәһәрәндә яшәвче 25 яшьлек хатын-кыз (ул вакытта Торбеево районында туганнарында кунакта булган), кылган алдау турында гариза белән морәжәгать итә. Кыз сойләгәнчә, ана билгесез кеше шалтырата, ул взен банк хезмәткәре дип таныштыра нәм анын банк счетлары белән кылынган алдау гамәлләре турында хәбәр итә. Шәхси счетларга керүне тую очен ана кушымтаны (приложение) бирелгән сылтама буенча йокләргә (скачать) кирәк була, ул чынлыкта смартфонны читтән торып идарә итү (управление) программасы булып тора. Карак, гариза бирүченен кесә телефонына дистанцион керү мөмкинлеген алгач, онлайн-банктан файдалана нәм ана торле банкларда берничә кредит рәсмиләштерә. Шуннан сон 3 744 585 сум урлый. Мордовия Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгынын фәнни-тикшеренү институты, хәтта бу программалар рәсми интернет-кибетләрдә булса да, билгесез кешеләр үтенече буенча вз смартфонны бернинди кушымталар урнаштырмакка кинәш итә. Әгәр дә сездә ерактан керү программасы урнаштырылган икән, беркайчан да анын аша смартфонга таныш булмаган кешеләргә кермәгез.